

# ВІСНИК



## НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ  
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ  
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.  
КИЇВ

### РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор  
Б.Є. ПАТОН

Заступник  
головного редактора,  
науковий редактор  
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник  
головного редактора  
О.О. МЕЛЕЖИК

П.І. АНДОН  
В.Л. БОГДАНОВ  
А.Ф. БУЛАТ  
В.П. ГОРБУЛІН  
М.Г. ЖУЛИНСЬКИЙ  
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ  
М.Т. КАРТЕЛЬ  
О.В. КИРИЛЕНКО  
С.В. КОМІСАРЕНКО  
В.Г. КОШЕЧКО  
Е.М. ЛІБАНОВА  
Л.М. ЛОБАНОВ  
В.М. ЛОКТЄВ  
В.В. МОРГУН  
А.Г. НАУМОВЕЦЬ  
С.І. ПИРОЖКОВ  
О.М. ПОНОМАРЕНКО  
А.М. САМОЙЛЕНКО  
В.А. СМОЛІЙ  
М.Ф. ШУЛЬГА

7  
2020

# ЗМІСТ

## НАУКА І СУСПІЛЬСТВО

**Пирожков С.І., Хамітов Н.В.** Чи є Україна цивілізаційним суб'єктом історії та сучасності? ..... 3

## СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

**Шаталов М.М.** Золото надр України. Загальні відомості, геохімія і мінералогія золота ..... 16

**Вергунов В.А.** Історичний аспект розвитку сільськогосподарської дослідної справи в Україні як складова формування національної ідентичності ..... 27

## НАУКОМЕТРІЯ І ВИДАВНИЧА СПРАВА

**Мриглод О.І., Мриглод І.М.** Колективне авторство в українській науці: маргінальний ефект чи нове явище? ..... 34

## НАУКОВА СПАДЩИНА

**Корсунь А.О., Лубков М.В.** Як «астрономічні зубри» врятували Полтавську гравіметричну обсерваторію в 1934–1938 рр. (зі сторінок архівного рукопису О.Я. Орлова 1938 року) ..... 49

**Коваленко О.Г.** Життя і творчість С.М. Московця: віддзеркалення душі і часу (до 120-річчя від дня народження) ..... 57

## ЛЮДИ НАУКИ

**Ченцова І.І., Лукянець О.О., Іванова С.Ю.** Енергія ритму життя (до 75-річчя академіка НАН України О.О. Кришталя) ..... 66

**Самойленко А.М., Романюк А.С., Парфінювич Н.В.** Математика — любов на все життя (до 80-річчя члена-кореспондента НАН України В.П. Моторного) ..... 72

## ВІТАЄМО

75-річчя академіка НАН України А.О. Чикрія . . . . . 77

90-річчя члена-кореспондента НАН України В.Т. Черешіна ..... 78

80-річчя члена-кореспондента НАН України В.К. Симоненка ..... 79

80-річчя члена-кореспондента НАН України Ю.М. Савченка ..... 80

75-річчя члена-кореспондента НАН України Ю.Г. Лисенка ..... 81

70-річчя члена-кореспондента НАН України А.А. Щерби ..... 82

70-річчя члена-кореспондента НАН України М.С. Хоми ..... 83

70-річчя члена-кореспондента НАН України М.П. Войнаренка ..... 84